

Geothermie Renkum

**Commissie
bedrijvigheid
Gemeente Renkum**

40 ha Innovatie en Techniek

Visie Parenco is .....
..... eenvoudig en doeltreffend

PARENCO MAAKT OP DUURZAME WIJZE PRODUCTEN UIT VEZELS

- **WIJ MAKEN PAPIER EN ZIJN DAARIN KOSTLEIDER**
- Wij ontwikkelen ons op langere termijn als producent van biobased grondstoffen voor food en chemie

Papiermaken bij Parenco .... per definitie duurzaam

MATERIALEN

Grondstof	Oud papier
Eind product	Recyclebaar
Kosten driver	Opbrengst (kg oud/kg nieuw)

ENERGIE

Warmte productie	Vrijwel volledig groen
	Bio-massa en proces verliezen
Kosten driver	Energie verbruik per verkoopbare ton

Aandacht voor duurzaamheid.... .. verlaagt de kosten

KOSTLEIDER

Forse besparing sinds 2013, de helft op energie

- Van 13,8 naar 9.8 GJ/verkoopbare ton (-29%)
- Ca. 55% groene energie (stoom productie vrijwel geheel groen)

- Eigen opwek van electriciteit gestopt
- Grote laag rendement ketel stilgezet (K43/44)
- 6 MW warmte terugwinnen en weer inzetten

Vrijwel gasloos – alle electriciteit inkopen

- CO₂ uitstoot ca. 18.000 ton

Borgen continuïteit Parenco ... . door PM2 conversie

Papier voor golfkarton producenten : 385.000 ton (2019)

- Grondstof oud papier (recyclen)
- PM1 en PM2 verbruiken dan ca. 720.000 ton/jr oud papier

Groei in werkgelegenheid

- 62 nieuwe banen, 52 nieuwe medewerkers
- Langdurige opleidingstrajecten voor operators en monteurs
  - Papiermaken algemeen (VAPA)
  - Machine specifieke opleidingen (door leveranciers)
  - Papiermaken specifiek Parenco
- Veel enthousiasme – zowel bij “oud” als “nieuw”
- Aanloopkosten voor personeel : ca. 2 M€

CO₂ uitstoot blijft aanzienlijk..... ...ondanks genomen maatregelen

---

	Product [ton]	Emissie	
		[ton CO ₂]	[kg CO ₂ /ton]
2008 (PM1, PM2 - NP)	450.000	199,764	444
2015 (PM1 - SCB)	260.000	18,800	72
2019 (PM1 - SCB, PM2 - TL)	640.000	135.400	211
1. K43/44 : rendement van 86% naar 93%		123.700	193
2. Inzet van BIOGAS		116.200	181

Geothermie .....

.... een duurzame, stabiele bron

	Product	Emissie	
	[ton]	[ton CO ₂]	[kg CO ₂ /ton]
2008 (PM1, PM2 - NP)	450.000	199,764	444
2015 (PM1 - SCB)	260.000	18,800	72
2019 (PM1 - SCB, PM2 - TL)	640.000	135.400	211
1. K43/44 : rendement van 86% naar 93%		123.700	193
2. Inzet van BIOGAS		116.200	181
3. GEOTHERMIE van 45 MW (2020)		39.100	61

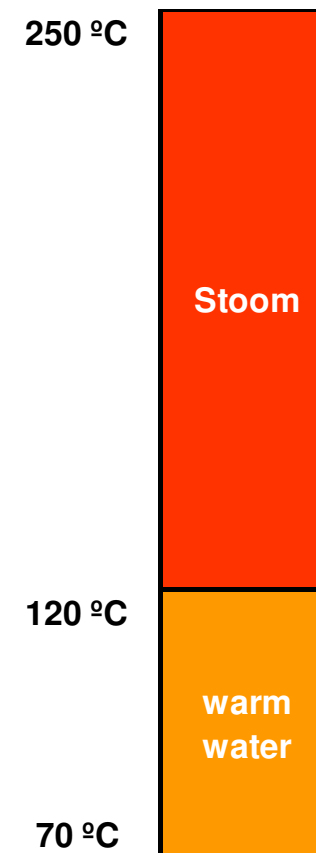
Waarom geothermie

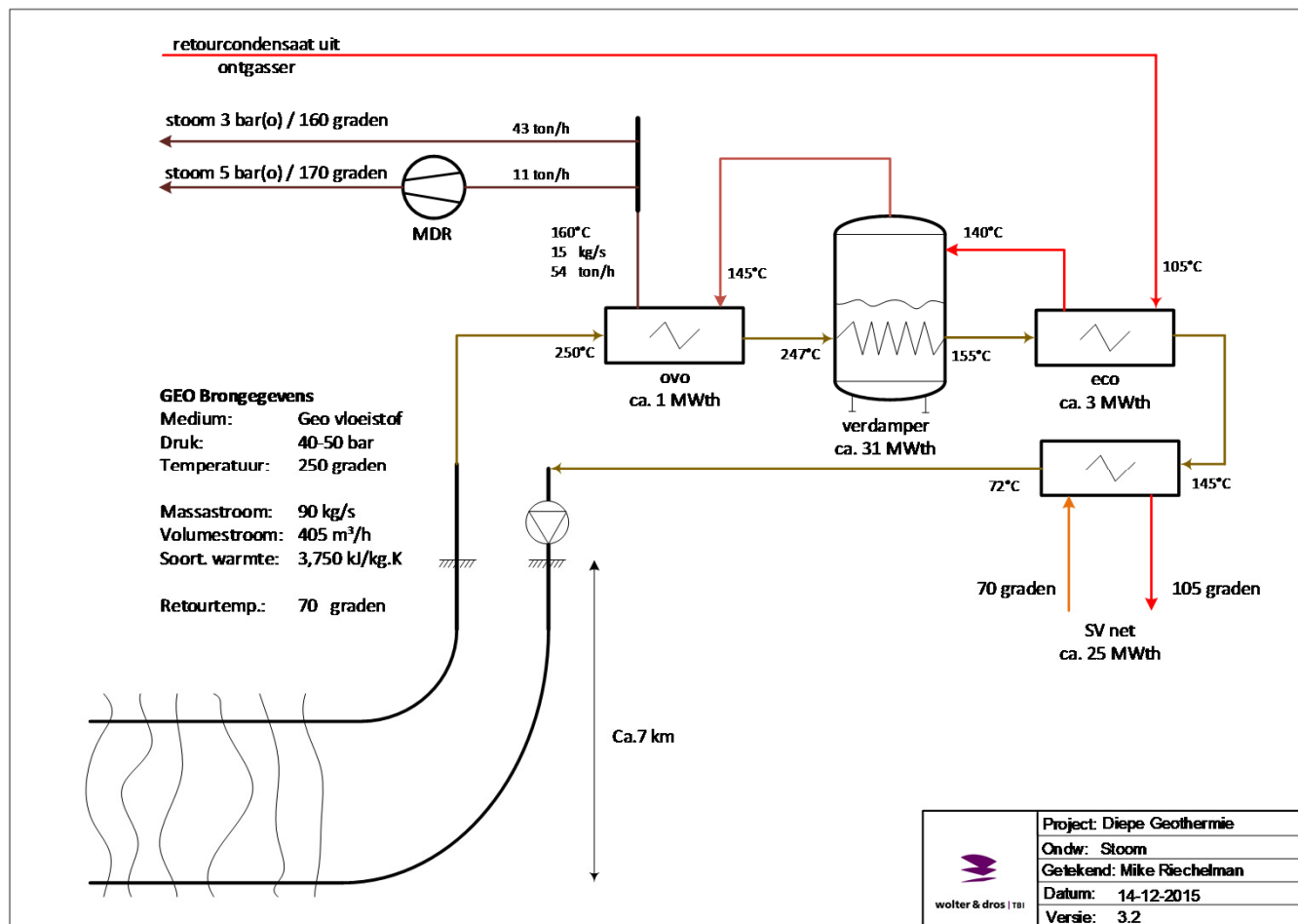
- Voor het grootschalig verduurzamen heeft de industrie beperkte mogelijkheden: biomassa of geothermie
- Met diepe geothermie kunnen grote vermogens worden opgewerkt die constant beschikbaar zijn
- Voordelen: basislast, weinig ruimtebeslag, geen horizon vervuiling, geen brandstof nodig, acceptabele kosten

- 2011: eerste haalbaarheidsstudie (diepte 5 tot 7.000 mtr)
- 2012: uitgebreide risico studie
- 2013: projectontwikkeling rol door Ballast Nedam
- 2014: betrokkenheid van Alliander
  - Bereidheid om open warmtenet te ontwikkelen voor transport naar Wageningen en Ede
- 2015: besluit PM-2, nieuw elan om project te realiseren
- 2016 januari: Ballast verkocht aan Renaissance, Ballast Nedam kondigt aan te stoppen met geothermie
- 2016 voorjaar: start gesprekken met EZ / EBN over mogelijkheden ondersteuning UDG

- Parencoco heeft een stoomvraag van 69 ton/uur van 5 barg / 170°C, totaal 45 MWth
- De warmte inhoud na het Parencoco proces is nog ongeveer 15MWth in de vorm van warmte
- Deze warmte wordt geleverd aan een warmte netwerk
- Dit warmtenetwerk naar Wageningen en Ede wordt aangelegd door Alliander DGO

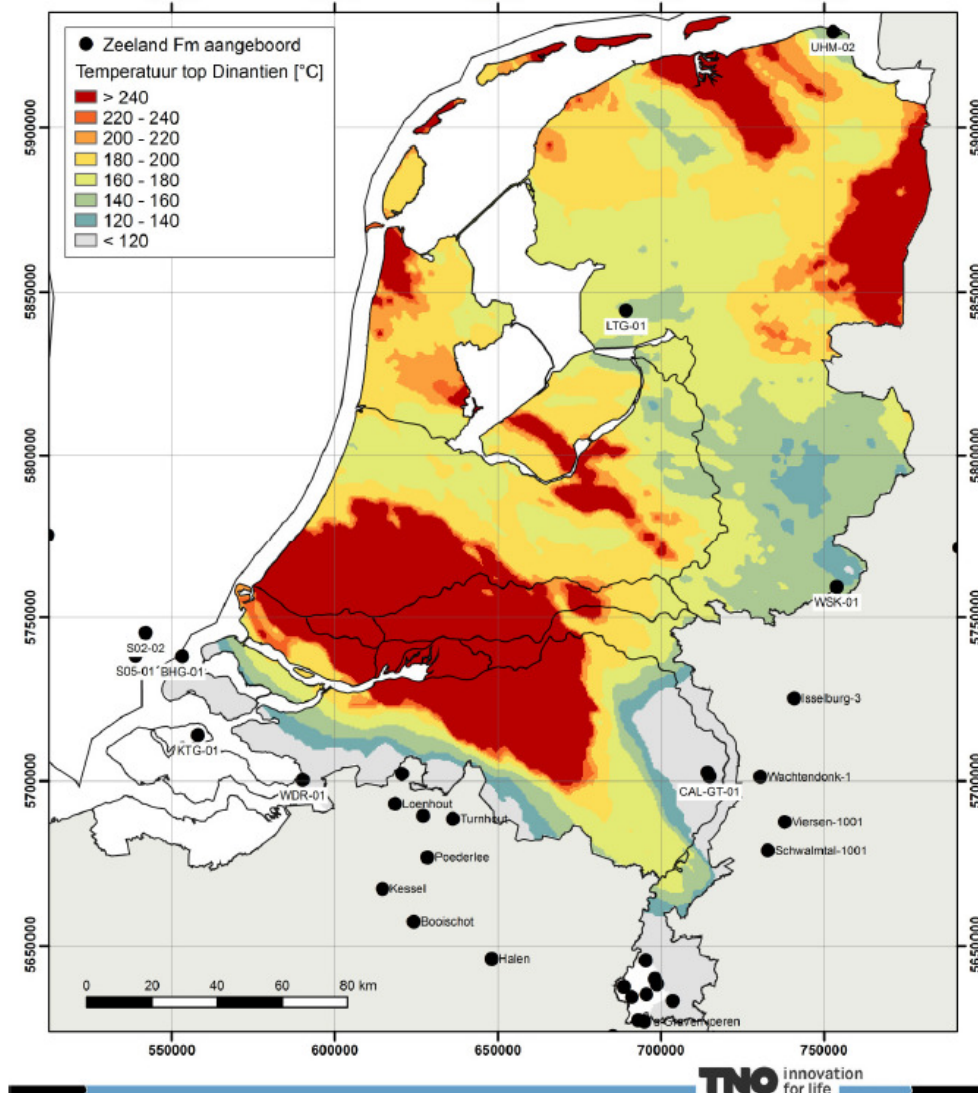

Een gesloten systeem

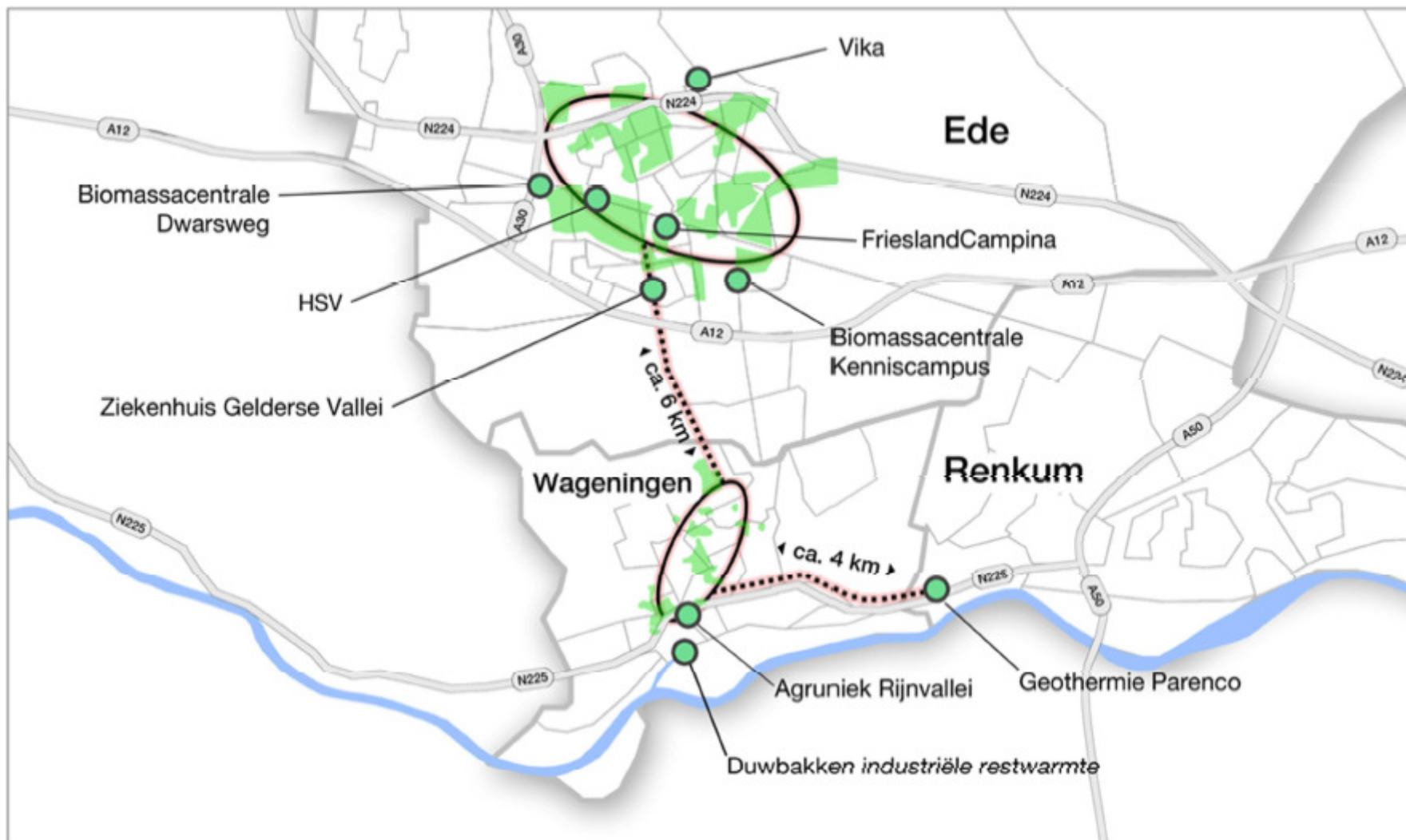
Temperatuur is de basis

- Informatie van TNO
- Regio Renkum lijkt kansrijk
- Bodemlaag is Dinantien

Het regionale perspectief

Consortium gevormd

- Parenco - Afnemer stoom
- Alliander DGO - Aanleg warmtenet
- QNQ - Business Case en financiering
- Vito - Geologie
- Gerf - Constructie en boren

Het consortium heeft een plan ingediend bij EZ/EBN om tot pilot project te worden aangewezen: vervolggesprekken in november

Vraag in beeld

Er is een helder beeld over de vraagkant:

- Parenco is afnemer van stoom
- MPD Groene Energie treedt op als afnemer van de warmte in Ede
- Grote warmtevragers in Wageningen aan boord: Idealis, WUR, de Woningstichting, Nuon/nieuwe eigenaar Nuon-net

Het is duidelijk hoe het warmtenetwerk wordt gerealiseerd

- Alliander DGO ontwikkelt warmtenetwerk en legt dit aan, investeert mee in het warmtenetwerk
- De afspraken over warmte leveringen worden momenteel geformaliseerd in een intentie overeenkomst

Brede regionale steun

- Provincie Gelderland is bereid deel te nemen aan benodigde studies en steunt het project
- Gemeentes Wageningen en Ede steunen project
- Gemeente Nijmegen wil meedoen met reprocessen bestaande seismiek ivm UDG project zuidkant Nijmegen
- NGO: Gelderse Natuur & Milieu Federatie steunt het project

- De ondergrond is de meest bepalende factor voor het succes van het project
- In de regio is relatief weinig kennis van de ondergrond aanwezig
- 1^e stap: beschikbare seismiek opnieuw beoordelen
- 2^e stap: op basis van de uitkomsten bepalen waar nieuwe 2D seismiek dient te worden geschoten
- 3^e stap: geologisch model maken en diepte van boring bepalen en soort boring bepalen
- Parenco en de overige initiatiefnemers willen uitsluitend op veilige en milieu vriendelijke wijze het project uitvoeren
- 4^e stap: 3D seismiek voor de exacte locatie van de boring

- Een geothermie project vergt diverse vergunningen
- Het consortium kiest voor een vrijwillige MER
- Consortium anticipeert op de nieuwe Mijnbouwwet welke in 2017 actueel wordt
- Haskoning is de vaste partner van Parenco bij vergunningen en zal ook nu dit proces runnen

- Gelet op complexiteit en onbekendheid is communicatie van groot belang
- Liandon (zusterbedrijf van Alliander) heeft met input van diverse projectpartners een communicatieplan opgesteld
- Gemeente Renkum is betrokken in communicatieplan

Samengevat

- Parenco zet in op verduurzaming productie als onderdeel van lange termijn ontwikkeling
- Geothermie biedt een geweldige kans om hier invulling aan te geven
- Consortium opgezet met brede expertise dat project gaat ontwikkelen
- Consortium gaat op korte termijn Green Deal sluiten met EZ voor ontwikkelfase
- Project zal uitsluitend doorgang vinden indien blijkt dat het op veilige en milieuvriendelijke wijze kan worden uitgevoerd